

SKÄRGÅRDARNAS RIKSFÖRBUND

Representantskapsmöte 2025 Rävsten/Gräsö 17-19 oktober

Minnesanteckningar

Fredag den 17

Skärgårdsforum i Församlingshemmet, Gräsö

Se separata minnesanteckningar.

Lördag den 18

09.00

Start program, vad har vi jobbat med under året?

Delaktighet och påverkan, energiprojektet, internationellt

Lotten inledde med att presentera dagen program. Vi får 3 MSEK/år i en pott för civilsamhället där vi också ska leverera utifrån vår plan, d v s hålla liv i vårt nätverk och arbetsgrupper och olika projekt. SRF ska också finnas tillgängliga för olika utredningar och svara på remisser mm. SVESAM är en utredning som arbetar med hur utveckling av landsbygden ska ske. SRF är en viktig part i detta arbete. Här räknar vi med att t ex kunna få med skrivningar om ö-lag. OECD har gjort en utredning om ö-politik där Sverige varit med som objekt. I denna utredning kommer det att framgå att vi inte har någon lag eller policy för ö-politik, vilket kan upplevas som negativt eftersom vi har flest öar i Europa (egentligen i hela världen). Pia berättar om den finska ö-lagen. Kommuner med öar har särskilt åläggande att se till att öarna har befintlig kommunikationer mm och beroende på avstånd mm får de en poängsatts som blir underlag för särskilda medel för sina öar. Vi kommer att samarbeta med Gotland då de är viktiga för arbetet med att få fram underlag för en ö-lag. Vi behöver bl a komma fram till en strategi för hur en ö-policy kan se ut så att vi på sikt kan motivera att det behövs en ö-lag.

Vi sitter också med i nya utredningen om revidering av strand-skyddet. Vi sitter också med ett samordningsforum för service på landsbygd (handel, hemtjänst mm). En aspekt där gäller transport av kylda läkemedel som inte kan skickas med personfärjor. Vi har

som målsättning att alla i dessa grupper ska veta att det finns boende på öar.

Samordningsforum är ett statligt organ där SRF sitter med. Senaste mötet gällde offentlig upphandling från civilsamhället och de olika typer av avtal som kan användas.

ESIN är också en europeisk förening som vi är med i. Sten-Åke har varit ordförande och vi har haft sekretariatet. Vi har också kontakt med föreningen för stora europeiska öar. Gotland har ordförandeskapet just nu.

Skärgårdsriksdag är ett event som SRF ordnar varje år. Nästa blir i 18 mars 2026. Det blir i samarbete med Region Gotland och blir i Stockholm nära Riksdagshuset. Alla som vill kommer att kunna vara med. Oklart än om reseersättning kan utgå.

Viktigt att utbilda politiker och kommunala tjänstemän om hur det är att bo och leva i skärgården, så att färre dåliga politiska beslut fattas. Som komplement så ordnar vi också lokala/regionala Skärgårdsforum. Hittills har det varit i Luleå och Gräsö. Dessa kan läggas i samband med t ex representantskapsmöten.

Vi ska bilda en arbetsgrupp som listar viktiga punkter som kan knytas till en ö-lag. Den som vill vara med anmäler sig till Lotten. Viktigt att ha detta klart innan partierna har sina partimöten i början av året.

I oktober 2026 kommer nästa SNIR-konferens att ordnas på Öckerö. Förslaget är samordna detta med ett repskapsmöte och ett skärgårdsforum.

10.00 Arbetsgrupperna berättar- Fiske, Färjor, Skola, Bönder

Fiskegruppen

Miljö/hållbarhet där gruppen svarar på remisser. Havet är inte i balans och algblomning ett problem. EU anser att fiskbestånden måste återuppbyggas. Problem dock att förslag är att kvoter ska vara oförändrade. HaV klarar inte att vara expertmyndighet och ge politiken expertkunskap att fatta beslut om fiskepolitiken. Viktigt att fiskelicens för binäringsfiske etableras och att fiske i enskilda vatten kan bibehållas utan alltför stora inskränkningar. Det småskaliga fisket håller på att försvinna och det är viktigt att detta finns kvar av bl a beredskapsskäl. Viktigt att beakta även fiskemetod.

Färjor

Regelbundna möten med TrV och Färjerederiet som sker digitalt så att fler kan vara med. Erik Froste, VD Färjerederiet, på väg att lämna och Camilla Kindström har lämnat sitt uppdrag som färjesamordnare. Svårt att få respons på frågor vi

lyfter. En ny Infrastrukturemiss på gång där SRF ska ge ett svar.

Skolor

Problem med att behålla ö-skolor. Ingen kvar längs norrlandskusten från Gräsö och norrut. Ett problem är att antalet barn minskar och det kan på sikt leda till att det blir arbetskraftbrist om 10 – 20 år. Ett annat problem är att hitta lärare med alla olika behörigheter som behövs.

Bönder

Louise varit på en hearing om olika frågor för bönder. A-K har sökt medel för att inventera hur många skärgårdsbönder det finns. Vissa EU-stöd har ökats för bönder på öar utan bro.

11.00 *Förmiddagsfika, "Att driva företag på Rävsten" Kerstin S*

Kerstin som driver Rävstens stugby berättade om hur det är att driva stugbyn och samtidigt ha kor och hästar och barn som ska pendla till skola på fastlandet mm. Många utmaningar men också mycket sociala kontakter och liv i underbar miljö. Dom arrenderar anläggningen av Upplandsstiftelsen som äger stugbyn och södra halvan av Rävsten.

11.30 *Kommunikation- hur når vi ut?*

Diskussion om vår kommunikation. Externt nyhetsbrev går ut till alla som vill ha det. Ett internt nyhetsbrev går ut till kontaktpersoner och arbetsgruppsledare. Nu beslutat att det ska gå ut till alla i styrelsen i alla medlemsföreningar och de som är anmälda deltagare i arbetsgrupperna.

En årsbok är på gång. Med innehåll om vad som händer på öarna med lite fördjupade inslag. Det kan ske genom att vi skickar in texter eller att Anna, vår informatör kan göra intervjuer.

Det finns också några olika broschyrer och flyers för oss att lämna när vi är ut på olika möten.

Demo av webbplatsen.

Gruppdiskussion i 4 olika stationer. Webplatsen, profilprodukter (3 nivåer), årsbok, innovativ kommunikation nytänk (podd, film etc). Idéer samplas på post-it lappar. Kort redovisning av idéer.

13.30 *Lunch (Lasagne)*

14.15 *Ö-forskning, Skärgårdsdoktorand Pia Prost*

Pia presenterar sig själv och det doktorandprojekt som hon fått en doktorandtjänst inom. Hon räknar med att göra en sammanläggningsavhandling. Hon berättar om sitt forskningsområde Bobarhet. Kommer från Åbo Akademi ursprungligen. Har ett doktorandprojekt om bobarhet i skärgårdar. En metod för att mäta små ö-samhällens livskraft. Tar fasta på att öborna är experter på sig egen ö. För att vara hållbart måste samhället vara bobart.

Bobarhetsmodellen omfattar 7 delområden där man undersöker hur fruktbara dessa områden är. Områdena är: identitet, ekosystem, färskvatten, energi, lokal ekonomi, offentlig service och välmående invånare. Analysarbetet genomförs som workshops med öborna där man i diskussion sammanfattar situationen inom respektive delområde. Olika punkter inom varje delområde ges poäng och ju större poäng för delområdena desto bättre bobarhet. Låga poäng på vissa områden pekar på var åtgärder behöver sättas in. Presenterade exempel på öar där analysen genomförts.

15.00 **Representantskapsmöte, beslutsmöte**

Se separat protokoll

16.00 **Eftermiddagsfika**

16.00 **Vad händer 2026-2027**

Presenteras i verksamhetsplanen

Vid PC:n

Olle Nygren
